

22

Vidim rečenice kao celine

Cilj

Vežba se nadovezuje na predloge 20 i 21 i širi ih na polje delova rečenice. Prepoznavanje, nadopunjavanje i povezivanje čestih rečeničnih delova olakšava prepoznavanje značenja, pa time i ceo čitalački proces.

1–4. razr.

10–15 min.

Materijal:

U zavisnosti od vežbe
pripremljeni listovi;
vidi dole.

Tok:

Cilj što tečnije identifikacije i interpretacije posebno čestih rečeničnih elemenata na prvom jeziku može se postići različitim vežbama.

Primeri:

- Od rečenice-patuljka do rečenice-diva (vidi dole vežbu a; takođe može odlično da se radi uz pomoć papirnih traka).
- Dovršavanje rečenica (vidi dole vežbu b).
- Povezivanje delova rečenica: Za ovu vežbu N daje jedan papir po sredini podeljen linijom. Levo je 15 početaka rečenica, a desno – drugim redosledom! – druga polovina rečenica. Sada U moraju strelicama povezati delove rečenica koji pripadaju zajedno (npr. Leti se kupam → u moru).

Napomene:

- Mnoge vežbe se mogu raditi u paru.
- Mnoge radne listove za ovaj tip vežbi mogu stariji U pripremiti za mlađe.
- Naravno, ovakve vežbe mogu se po potrebi raditi i sa starijim U ako kod njih još postoji nesigurnost u pogledu savladavanja delova rečenica na prvom jeziku.

Vežba a

Pročitaj sledeće rečenice više puta.

Petar soli.

Petar krišom soli.

Petar krišom soli čaj.

Moj brat Petar krišom soli čaj.

Moj bezobrazni brat Petar krišom soli čaj.

Moj bezobrazni brat Petar krišom soli čaj naše majke.

Vežba b

Na desnoj strani nađi delove rečenica koji nedostaju i ubaci ih u tekst.

Sedimo _____ času u petak. na poslednjem
_____ sede ukrug. Deca
Nastavnica priča _____. jednu priču.

23 Razumem ono što čitam

Cilj

Treniranje razumevanja na nivou rečenice i/ili kratkog teksta.

1–5. razr.

10–15 min.

Materijal:

U zavisnosti od vežbe
pripremljeni listovi;
vidi dole.

Tok:

Razumevanje teksta na nivou uskog prostora jedne rečenice i/ili kraćeg teksta može se vežbati na različite načine.

Primeri:

- Poređenje tekstova i slika. Za to se dele, npr., dva papira; na prvom su rečenice ili kratki tekstovi (br. 1–8), a na drugom su slike (a-h). Treba povezati ono što pripada zajedno (npr. „tekst 1 se slaže sa slikom d“).
- Sortiranje tekstova (vidi dole vežbu a).
- Nalaženje grešaka u tekstovima (vidi dole vežbu b).
- Razumevanje rečenica i treniranje čitanja onoga što treba razumeti: za ovo je moguće dati, npr., papir sa 20 izjava (npr.: „Psi mogu da lete.“, „U Turskoj se govore različiti jezici.“). Uz svaku rečenicu treba obeležiti „tačno“ ili „netačno“.

Napomene:

- Mnoge vežbe se mogu raditi u paru.
- Mnoge radne listove za ovaj tip vežbi mogu stariji U pripremiti za mlađe.
- Naravno, ovakve vežbe mogu se po potrebi raditi i sa starijim U ako kod njih još postoji nesigurnost u pogledu savladavanja delova rečenica na prvom jeziku.